Morfologia-kurssin luentomateriaaleja

Juho Härme

2. marraskuuta 2016

Sisältö

1	Lue	nto 17: Aspekti kieliopillisena kategoriana 3	2
	1.1	Aspektin valinnasta menneessä ajassa	2
		1.1.1 Konkreettis-faktinen/-prosessuaalinen merkitys sekä toisto	2
		1.1.2 Yleisesti toteavaan erityismerkitykseen liittyvä aspektinvalinta	4
	1.2	Aspektin valinnasta tulevassa ajassa	4
	1.3	Aspektin valinnasta kieltomuotojen yhteydessä	6
	1.4	Aspektin valinnasta myöntömuotoisten infinitiivimuotojen yhteydessä	8
	1.5	Teonlaadun käsite	9

1 Luento 17: Aspekti kieliopillisena kategoriana 3

Kielenoppijan kannalta kiinnostavin ja tärkein kysymys aspektiin liittyen on, milloin kumpaakin aspektia käytetään ja mistä voisi löytää edes jonkinlaisia ankkuripisteitä, joiden perusteella jommankumman aspektin valintaa olisi mahdollista perustella. Yksi mahdollinen tapa vastata tähän tarpeeseen on pyrkiä ryhmittelemään aspektinkäyttötilanteita mahdollisimman tarkasti. Sen sijaan, että pyrittäisiin antamaan yksi universaali vastaus – "käytä imperfektiivistä aspektia aina kun haluat kuvata toiminnan prosessuaalisena" tms. – voidaan yrittää eritellä, minkälaisia aspektinvalintatilanteita liittyy esimerkiksi menneeseen/tulevaan aikamuotoon, kieltomuotoon tai infinitiiveihin¹.

1.1 Aspektin valinnasta menneessä ajassa

Kun ajatellaan aspektin valintaa menneessä ajassa, voidaan eritellä neljä tärkeää oppositiota, neljä merkitysparia, joiden välillä valinta on usein suoritettava:

- 1. Konkreettis-faktinen merkitys ja konkreettis-prosessuaalinen merkitys
- 2. Konkreettis–faktinen merkitys ja rajoittamattoman toiston merkitys
- 3. Summatiivinen merkitys ja rajoittamattoman toiston merkitys
- 4. Konkreettis–faktinen merkitys ja yleisesti toteava merkitys
- 5. Perfektin merkitys ja yleisesti toteava merkitys

1.1.1 Konkreettis-faktinen/-prosessuaalinen merkitys sekä toisto

Laajin näistä merkityspareista on luonnollisesti ensimmäinen, koska kyse on perusmerkityksistä ja siten aspektien välisestä peruserosta. Pohditaan muutamaa yleistä huomiota tästä oppositiosta.

Ensinnäkin, KPM- ja KFM-merkitysten välinen ero saattaa näkyä hyvin konkreettisesti siinä, mihin ajalliseen hetkeen puhujan huomio varsinaisesti kohdistuu. Mieti vaikkapa seuraavien lauseiden merkityseroa:

- (1) Самолет возвращался на аэродром.
- (2) Самолет возвратился на аэродром.
- (3) Билеты уже продавали.
- (4) Билеты уже продали

Lauseiden 1 ja 2 sekä 3 ja 4 välillä on selvä ero siinä, mihin hetkeen puhujan huomio kohdistuu. Lauseessa 1 huomio on hetkessä, jolloin lentokone on vielä ilmassa, mutta seuraavassa lauseessa huomio on laskeutumisen jälkeisessä ajassa. Vastaavasti lauseessa 3 huomio on myyntihetkessä, lauseessa 4 myynnin jälkeisessä hetkessä. KPM- ja KFM-merkitysten välinen ero tulee erityisen hyvin ilmi, kun ne esiintyvät aikaa ilmaisevassa sivulauseessa. Esimerkissä 5 kyse on selkeästi yhdestä konkreettisesta prosessista, esimerkissä 6 yhdestä rajatusta tapahtumasta:

¹Hyvä teos tässä suhteessa – ja lähtökohta tämän luennon pohdinnoille – on (Rassudova 1984).

- (5) Студенты волновалиь, когда выступали с докладом
- (6) Когда студенты выступили, они перестали волноваться

Pidetään huomio edelleen perfektiivisen aspektin konkreettis-faktisessa merkityksessä, mutta siirrytään imperfektiivisen aspektin osalta tarkastelemaan rajoittamattoman toiston merkitystä. Näissä tapauksissa kysymys siis kuuluu, onko puhe yhdestä yksittäisestä ja rajatusta tapahtumasta vai toistuvasta toiminnasta. Rassudova (1984) esittää tähän liittyen seuraavat esimerkit:

- (7) К вечеру больному стало хуже
- (8) К вечеру больному становилось хуже
- (9) К десяти часам утра, не выдержав неслыханной нагрузки, портились все телефоны.
- (10) К десяти часам утра, не выдержав неслыханной нагрузки, испортились все телефоны.

Perfektiivinen aspekti on vastaavissa tilanteissa syytä valita, kun ei haluta luoda ajatusta toistuvuudesta: esimerkeissä 8 ja 9 kerrotaan useista tapahtumista (aina iltaisin kävi niin, että sairaan vointi huononi / joka kerta kello kymmeneen mennässä tapahtui niin, että puhelimet menivät epäkuntoon). Vastaavasti esimerkit 7 ja 10 viittaavat yhteen konkreettiseen faktaan.

Toistoon liittyen oma erityistapauksensa ovat tilanteet, joissa kerrotaan, missä ajassa jokin toiminto suoritetaan. Huomaatko eroa seuraavissa lauseissa?

- (11) Он читал за два часа 30 страниц
- (12) Он прочитал за два часа 30 страниц

Lause 11 on varmasti harvinaisempi, mutta mahdollinen, ja ilmaisee, että joskus – nuoruudessaan, kouluaikoina tms. – henkilön lukunopeus oli 30 sivua kahdessa tunnissa. Jälleen kerran, lause 12 tuottaa tulkinnan yhdestä konkreettisesta prosessista.

Kuten varmasti muistat, myös perfektiivinen aspekti voi kuitenkin ilmaista toistoa. Tästä seuraa, että rajoitetun toiston merkitys (imperfektiivinen aspekti) ja summatiivinen merkitys (perfektiivinen aspekti) kilpailevat jossain määrin keskenään. Näissä tilanteissa auttaa, kun ajattelee, että perfektiivisen aspektin tapauksessa kyse on luultavasti peräkkäisistä toistoista, kun taas imperfektiivinen aspekti ei määrittele toistojen välistä aikaa vaan ennemmin toteaa vain niiden olemassaolon. Esimerkissä 13 verbi сморгнул ('räpäyttää silmiä') selkeästi kuvaa toinen toistaan seuraavia räpäytyksiä, esimerkissä 14 puolestaan много раз рассматривали vain toteaa, että toistoja todella on ollut useita eikä vain yksi.

- (13) Стало жарко глазам, я несколько раз сморгнул, потом без раздумий налил половину фужера и тут же выпил.
- (14) Мы много раз рассматривали на заседании Президиума РАН вопросы, связанные с ракетной и авиационной техникой, но в первый раз в повестку нашего заседания поставлена тема корабельной ядерной энергетики

1.1.2 Yleisesti toteavaan erityismerkitykseen liittyvä aspektinvalinta

Tarkastellaan vielä imperfektiivisen aspektin yleisesti toteavaa erityismerkitystä. Sen käyttö on lähellä toisaalta perfektiivisen aspektin konkreettis-faktista merkitystä, toisalta perfektii merkitystä. Erona ensimmäisessä oppositiossa on, että imperfektiivisen aspektin tapauksessa otetaan vähemmän kantaa, ollaan toteavia, kun taas perfektiivisen aspektin tapauksessa on kertovampi, selostavampi ote. Katsotaan taas Rassudovan (1984: 55) esimerkkejä:

- (15) 1-го Мая в Доме Дружбы собрались представители общественности
- (16) Собирались представители общественности 1-го Мая?

Perfektiivinen aspekti selostaa tässä tapahtumia ja tuo mukanaan kertovan, värikkäämmän vaikutelman. Imperfektiivinen aspekti puolestaan keskittää huomion siihen, voidaanko todeta, että toiminta on tapahtunut vai ei.

- (17) Мне кажется, что я где-то уже видел Вас
- (18) Я Вас, кстати, увидел вчера в столовой.

Esimerkit 17 ja 18 kuvaavat omalta osaltaan imperfektiivisen aspektin värittömyyttä ja kantaaottamattomuutta ja toisaalta perfektiivisen aspektin konkreettisuutta ja tarkkuutta.

Kuten mainittu, yleisesti toteava merkitys voi sekoittua myös perfektin merkitykseen. Perfektin merkityksessähän kyse oli siitä, että korostetaan jonkin tuloksen ajankohtaisuutta puhehetkellä. Selkeimmin tämä oppositio tulee esille, kun puhutaan toiminnan mitätöitymisestä:

- (19) Пока меня не было, кто-то включил компьютер/взял фломастер/открыл окно
- (20) Пока меня не было, кто-то явно включал компьютер/брал фломастер/открывал окно

Seraava Rassudovan (1984: 65) esimerkkidialogi valaisee hyvin ajatusta tuloksen näkymisestä puhehetkellä vs. asian toteamista:

- (21) Добрый день. Помните? Мы, кажется, встречались...
- (22) Да, вот вспомнил. Ты изменился!

Esimerkissä 21 on yleisesti toteava verbi встречаться, kun taas esimerkissä 22 kyse on perfektin merkityksestä ('oletpa muuttunut').

1.2 Aspektin valinnasta tulevassa ajassa

Aspektin valintaan menneisyydessä liittyy usein eniten vaikeuksia, minkä takia sille myös omistettiin edellä melko paljon huomiota. Pohditaan kuitenkin myös eräitä huomioita futuurista.

Kuten edellisillä luennoilla selitettiin, venäjästä voidaan merkityksen perusteella erottaa kaksi futuurimuotoa, imperfektiivinen ja perfektiivinen. Imperfektiiviselle aspektille ovat tyypillisiä seuraavat piirteet:

- Prosessuaalisuus
- Toistoa
- Aikomusta
- Epävarmuutta

Kaksi ensimmäistä lueteltua merkitystä liittyvät tietysti imperfektiivisen aspektin yleisiin ominaisuuksiin, joista on jo paljon puhuttu. Ajattele varbiä заниматься seuraavassa lauseessa:

(23) Я завтра не смогу поехать с вами на стадион, буду заниматься.

On selvää, että kyseessä on konkreettis-prosessuaalinen merkitys. Sen sijaan esimerkissä 24 luetellaan rajattuja, ei-prosessuaalisia, yksittäisiä tapahtumia:

(24) Я поднимусь, помою посуду и пойду помогать маме.

Voidaan siis sanoa, ettei aspektien välinen perusero häviä futuurissa minnekään. Peruseron lisäksi on kuitenkin lisäsävyjä, jotka on hyvä muistaa. Katsotaan ensin kahta jälkimmäistä edellä listattua imperfektiivisen aspektin ominaisuutta. Ajattele esimerkkejä 26 ja 27 (nämäkin Rassudovalta).

- (25) Ты будешь есть?
- (26) Если Дима будет уходить, позвоните мне
- (27) Если Дима уйдет, позвоните мне.

Esimerkissä 25 aikomuksen merkitys tulee esiin kysymyksessä: Meinaatko/onko sinulla aikomusta syödä? – tämä tuo esiin puhujan epävarmuuden. Esimerkissä 26 soittaa pitää silloin, jos Dima ryhtyy tekemään lähtöä, ilmaisee aikomuksen. Esimerkki 27 puolestaan ei kerro aikomuksesta, vaan soittaa pitää silloin, jos Dima on jo lähtenyt. Ylipäätään voidaan sanoa, että siinä missä imperfektiivinen aspekti ilmaisee epävarmuutta ja aikomusta, ilmaisee perfekti varmuutta ja päättäväisyyttä, kuten seuraavassa esimerkissä:

(28) Не волнуйся, ты справишься с этим курсом!

Imperfektiivisen ja perfektiivisen aspektin välinen ero varmuudessa voidaan melko hyvin tiiviistää seuraavaan esimerkkiin:

(29) Делать я, пожалуй, буду, а сделаю, не знаю.

Perfektiiviselle aspektille tyypillisenä futuurimerkityksenä voi myös pitää esimerkin 31 viimeistä verbiä (сейчас уберу):

(30) Я еще не убрал бумаги, уже убираю, сейчас уберу

Ajatus on, että perfektiivinen aspekti ilmaisee *lupauksen suorittaa toiminta loppuun*. Vertaa myös seuraava esimerkki:

- (31) Что ты так долго одеваешься?
  - Сейчас оденусъ

1.3 Aspektin valinnasta kieltomuotojen yhteydessä

Aspektinvalinnan kannalta on paljon merkitystä sillä, onko kyseessä kielto- vai myöntölause. Katsotaan aluksi joitakin esimerkkejä liittyen aspektin käyttöön kieltomuodossa ja menneessä ajassa. Yleisesti ottaen voidaan todeta, että kieltomuodossa imperfektiivisen aspektin käyttöala laajenee, ei kuitenkaan, että kieltomuoto automaattisesti merkitsisi imperfektiivistä aspektia.

Imperfektiivisellä aspektilla on usein se merkitys, ettei toiminta ole vielä edes alkanut:

- (32) Уже стемнело, но свечи ещё не горели.
- (33) Былеты еще не продавали
- (34) В 40-ые годы кварки не изучали.

Toinen tyypillinen imperfektiivisen kieltomuodon merkitys on, että toiminnassa ei tapahdu muutoksia:

- (35) Дождь не переставал.
- (36) Компьютер не включался.
- (37) Ученые долго не находили ответа на вопрос о том, почему значение гравитационной постоянной составвляет именно $6,67408(31)\cdot 10-11~\text{m}3\cdot \text{c}-2\cdot \text{kr}-1$

Esimerkissä 35 sataminen on tila, jossa ei tapahdu muutoksia, esimerkissä 36 puolestaan vastaava tila on tietokoneen käynnistymättömyys (sammuksissa oleminen). Esimerkki 37 on merkittävä siinä mielessä, että naxodumb on verbi, joka yleensä ei ilmaise jatkuvaa tilaa tai kestoa, mutta joka kuitenkin kieltolauseessa näin tekee.

Edellä käsiteltiin aspektien eroa sellaisissa lauseissa kuin "Ты читал книгу?" ja "Ты прочитал книгу?" ja todettiin, että perfektiivinen aspekti ottaa kantaan siihen, oliko toiminta odotettua vai ei. Jonkin toiminnan odottamisen tai edellyttämisen merkitys näkyy myös kieltolauseissa, kuten seuraavissa esimerkeissä:

- (38) Ваня, мы по тебе скучали, что же это ты не пришел?
- (39) Кстати, на заседание сенатского комитета представители Минпечати не *пришли*, хотя приглашение им было направлено.
- (40) Мы не посмотрели фильм, хотя все его хвалили

Samoin perfektin erityismerkitys voi olla syy puoltaa perfektiivisen aspektin käyttöä. Esimerkissä 41 принести-verbillä on selvä yhteys nykyhetkeen:

- (41) У тебя есть со собой ноутбук?
  - Нет, я его не принес

Etenkin verrattaessa konkreettis-faktista ja yleisesti toteavaa erityismerkitystä aspektin valinta kieltomuodon suhteen on usein häilyvää ja muotojen väliltä on vaikea löytää suuria merkityseroja. Näin on esimerkiksi seuraavissa lauseissa:

(42) Меня никто не встретил/ встречал.

- (43) Автобус не останавливался / остановился?
- (44) Он не сообщил / сообщал о своем приезде.
- (45) Сегодня я не купила / покупала фруктов.

Siirrytään nyt tarkastelemaan kieltomuotoa ja infinitiivejä. Sen lisäksi, että kaiken kaikkiaan kieltomuoto kasvattaa imperfektiivisen aspektin käyttöalaa, voidaan kieltomuoto + infinitiivi -rakenteiden osalta todeta, että näissä tapauksissa imperfektiivinen aspekti on aivan erityisen todennäköinen, joskaan ei edelleenkään millään tavalla ainoa vaihtoehto.

Periaatteessa myös infinitiivimuotojen kohdalla on mietittävä edellä mainittuja imperfektiivisen ja perfektiivisen aspektin peruseroja. Esimerkiksi seuraavissa lauseissa perfektiivinen verbi ilmaisee yksittäistä tulokertaa, imperfektiivinen toistuvia kertoja:

- (46) Он не согласился прийти в понедельник
- (47) Он не согласился приходить в понедельник

On kuitenkin olemassa tiettyjä kielteisiä infinitiivirakenteita, joissa aspektin valinta on hyvin selkeää.

Ensinnäkin, jos kiellon kohteena on itse infinitiivimuoto eikä sen pääsana, imperfektiivisen aspektin käyttö on lähes varmaa:

- (48) Я старался не употреблять слов, которые не были бы понятны второкласснику
- (49) Агент обязуется не *заключать* аналогичные соглашения с другими платёжными системами
- (50) А насчёт всего здания мы предпочитаем не загадывать

Toiseksi, kieltomuodon ja pakkoa tai tarvetta ilmaisevien надо, нужно, нельзя, должен rakenteiden yhdistelmään liittyy säännönmukaisesti juuri imperfektiivisen aspektin verbi:

- (51) Не надо забывать, что нефть невоспроизводимый ресурс.
- (52) Больше не нужно откладывать покупку на потом!
- (53) Мы твердо убеждены, что клиент не должен *переплачивать* за раскрученный бренд

Vertaa tässä yhteydessä myös зачем + infinitiivi -rakenteet:

(54) Зачем писать много о том, чьи взгляды тебе чужды?

Huomaa kuitenkin, että нельзя-sanan yhteydessä perfektiivistä aspektia voi käyttää, kun ilmaistaan mahdottomuutta (vrt. potentiaalin erityismerkitys):

- (55) Нельзя сказать, что в пьесе Ибсена только одна тема.
- (56) На муниципальном уровне нельзя решить межгосударственные вопросы.

1.4 Aspektin valinnasta myöntömuotoisten infinitiivimuotojen yhteydessä

Paitsi kielto- myös myöntömuotoiseen infinitiiviin liittyy eräitä hyvin selkeitä säännönmukaisuuksia. Yksi tavallisimmista tapauksista liittyy niin kutsuttuihin vaihetta ilmaiseviin verbeihin. Näitä ovat esimerkiksi начинать, стать, кончать, продолжать. Näiden verbien yhteydessä kohdataan jälleen kerran se imperfektiivisen aspektin ominaisuus, että puhujan on mahdollista astua sisälle verbin ilmaisemaan toimintaan, pilkkoa se palasiksi (Nikunlassi 2002: 176). Perfektiivisen aspektin toiminta, joka on luonteeltaan rajattua ja totaalista, ei tätä salli, ja siksi vaihetta ilmaisevien verbien kanssa käytetään aina imperfektiivisen aspektin verbejä. Varsinaisten vaihetta ilmaisevian verbien lisäksi ryhmään voi luetella monia muitakin verbejä, jotka viittaavat esimerkiksi vaiheittaiseen oppimiseen, omaksumiseen tms. Toisin sanoen sellaisia verbejä kuin учиться, привыкнуть, бросить (merkityksessä 'lopettaa') yms.

- (57) Ситуация там продолжает оставаться достаточно сложной...
- (58) Бабушка сейчас ложится спать и требует, чтобы я *кончала писать* и тоже легла

Toisaalta tietyt verbit ovat luonteeltaan niin selkeästi tulosta painottavia, että niiden yhteydessä käytetään käytännössä aina perfektiivistä aspektia. Tällaisia ovat ainakin ycnemb ja ydambca:

- (59) Очень рассчитываем на то, что Президенту X. Карзаю удастся укрепить центральное правительство
- (60) Так вы уже успели прочитать эти странички?

Myös забыть-verbin täydennys on käytännössä aina perfektiivinen verbi:

(61) Мы забыли купить закуски и подарки, и кинулись исправлять свой промах

Mainittakoon myös, että давать-verbi + infinitiivi -rakenteissa käytetään imperfektiivistä aspektia:

(62) Давайте придерживаться темы!

Jos käytetään perfektiivistä aspektia, verbi esiintyy infinitiivin sijasta persoonamuodossa:

(63) Давайте придержимся темы!

Edellä mainittujen jossain määrin kiinteiden rakenteiden ulkopuolella infinitiivillä ja imperfektiivisella aspektilla on taipumus useimmiten ilmaista jotakin toistuvaa tai jollakulla tapana olevaa:

(64) Я решил *делать* мемуарные записи об артистах, режиссёрах, писателях, с которыми мне повезло работать и дружить.

- (65) Учительница настоятельно советовала Насте *обращать* больше внимания на полопечного.
- (66) Везде принято давать чаевые 10% от общей суммы
- (67) И конечно, не забывайте почаще менять пароль.

Toisin sanoen, jos infinitiivillä ilmaistaan yksittäistä tapahtumaa, perfektiivinen aspekti on hyvin todennäköinen:

- (68) В воскресенье мы собираемся сходить на выставку
- (69) Мне надо поговорить с ним
- (70) Я хочу npoumamb эту книгу

1.5 Teonlaadun käsite

Yksi aspektinvalintaan vaikuttava tekijä ovat niin kutsutut teonlaadut (способы действия)², joita tässä yhteydessä sivutaan vain hyvin ohimennen. Teonlaatu on tiettyjen konkreettisten sanojen tai sanaryhmien ominaisuus – vertaa tätä aspektiin yleensä, joka on $poik-keuksetta \ kaikkien \ verbien \ ilmaisema \ kategoria.$

Jotta asia kävisi ymmärrettäväksi, katsotaan konkreettisia esimerkkejä. Pohdi verbejä засмеяться, заплакать, зарыдать, запеть ja зашуметь. Nämä ovat kaikki perfektiivisen aspektin verbejä, mutta niitä yhdistää jokin tarkempi ominaisuus kuin vain ne, jotka ovat tyypillisiä perfektiivisille verbeille. Kaikki nämä за-etuliitteiset verbit nimittäin ilmaisevat nimenomaan toiminnan alkamista:

- (71) Когда за вдовцом хлопнула дверь, Ирина заплакала.
- (72) Как будто я должен тут просто запеть от радости.

Tämä ei ole perfektiivisen aspektin ominaisuus sinänsä, eikä näillä verbeillä ole aspektiparia. Niiden käyttö ei perustu niinkään yleisiin syihin käyttää perfektiivistä aspektia (muuta kuin epäsuorasti), vaan siihen, että puhuja haluaa ilmaista nimenomaan toiminnan – yleensä jonkin äänen tai muun aistein havaittavan ärsykkeen lähettämisen – alkamista. Alkamista ilmaisevaa teonlaatua nimitetään *inkoatiiviseksi* (начинательный способ действия).

Useimmiten teonlaadut, kuten edellisessä tapauksessa, muodostetaan aina tietyllä prefiksillä, ja muodostamisen tuloksena on aina perfektiivisiä verbejä. Inkoatiivisen teonlaadun lisäksi mainittakoon tässä yhteydessä seuraavat:

- 1. Perduratiivinen (продолжительный) teonlaatu
  - ilmaisee tekemistä jonkin tietyn konkreettisen ajan verran
  - muodostetaan про-prefiksillä
  - verbejä: просидеть, промолчать, продержать, пролежать, простоять
  - esimerkkilause: Как мне потом сказали, проспал я 14 часов

²Isachenko (2003[1965]), jolla on ollut erityisen suuri vaikutus teonlaatujen tutkimukseen, käyttää niistä termiä cosepwaemocmo.

2. Delimitatiivinen (ограничительный) teonlaatu

- ilmaisee myös tekemistä jonkin rajoitetun ajan, mutta yleensä vain vähän aikaa
- muodostetaan yleensä по-prefiksillä, usein intransitiiviverbeistä
- verbejä: посидеть, постоять, покурить, поговорить
- usein suomennettaessa lisätään esimerkiksi adverbi "vähän" tms. (istuttiin vähäsen, vähän aikaa tupakoitiin, puhutaan pikkasen)
- esimerkkilause: *Большинство спектаклей для детей повсеместно сделаны по железным рецептам"старым казачьим способом ": поговорили, попели, потанцевали.*

3. Momentaaninen (одноактный) teonlaatu

- ilmaisee jotakin yksittäistä tapahtumaa (heilautusta, yskähdystä, hypähdystä) erotettuna mohdollisesta useiden tapahtumien sarjasta
- ei muodosteta prefiksillä vaan kyseessä hy-suffiksin sisältäviä verbejä
- verbejä: махнуть, прыгнуть, кашлянуть
- esimerkkilause: Он кашлянул, чертыхнулся ('kirosi'), откинул крючок и предстал перед ними.

4. Saturatiivinen (сатуративный) teonlaatu

- ilmaisee jonkin asian tekemistä kyllikseen tai jopa kyllästymiseen asti
- muodostetaan на-prefiksillä sekä ся-postfiksilla
- verbejä: наесться, насмеяться, накупаться, нахвастаться
- esimerkkilause: Довольно нашутились мы, пора и за дело!

Nikunlassi, Ahti. 2002. *Johdatus Venäjän Kieleen Ja Sen Tutkimukseen*. Helsinki: Finn Lectura.

Rassudova, O.P. 1984. Aspectual Usage in Modern Russian. Moskova: Russky Yazyk. Исаченко, Александр. 2003[1965]. Грамматический Строй Русского Языка В Сопоставлении С Словацким. Морфология. Часть 1, 2. Москва: Языки славянской культуры. https:

//www.litres.ru/a-v-isachenko/grammaticheskiy-stroy-russkogo-yazyka-v-sopostavlenii-s-slo